

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Změny služebního poměru

Mgr. Iva Hřebíková
personální ředitelka sekce pro státní
službu

Benešov 24.9.2015

Změny služebního poměru

Hlava IV ZSS

- Vyslání na služební cestu
- Přeložení
- Zproštění výkonu státní služby na základě usnesení o zahájení trestního stíhání nebo z důvodu vazby
- Zařazení na jiné služební místo
- Změna doby trvání služebního poměru
- Jmenování na služební místo představeného
- Odvolání ze služebního místa představeného
- Převedení na jiné služební místo
- Zařazení mimo výkon státní služby
 - z organizačních důvodů
 - z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené
 - pro výkon funkce v odborové organizaci
 - pro pozastavení státní služby
- Zastupování
- Vyslání k výkonu zahraniční služby
- Zkrácení služební doby
- Přerušování výkonu státní služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže

Změny služebního poměru

- změna služebního poměru = změna některého prvku právního vztahu mezi státem a státním zaměstnancem
- není dotčena existence samotného služebního poměru
- mění se obsah – práva a povinnosti subjektů služebního poměru
- v § 44 ZSS stanoveny taxativně
- na rozdíl od úpravy podle ZP, ke změnám služebního poměru dochází jednostranným právním jednáním – tj. rozhodnutím služebního orgánu
 - většinou rozhodnutí ve správním řízení (§ 159 odst. 1 písm. e) ZSS),
 - popř. jiný úkon služebního orgánu (např. § 159 odst. 2 písm. b) ZSS - vyslání na služební cestu, § 159 odst. 2 písm. c) ZSS - zastupování)

Vyslání na služební cestu § 45, § 46

Podle § 159 odst. 2 písm. b) ZSS se na vyslání nevztahují ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení správního řádu o správním řízení. Služební orgán může delegovat na jiné představené (§ 14 odst. 3 a § 15 odst. 5 ZSS)

Státní zaměstnanec může být vyslán

- bez svého souhlasu - na dobu nezbytně nutnou
- jen se souhlasem – těhotné st. zaměstnankyně, st. zaměstnanci pečující o dítě do 8 let, osamělí st. zaměstnanci pečující o dítě do 15 let, pečující o osobu závislou na jiné na pomoci jiné FO (stupeň závislosti II,III nebo IV)

Vždy musí být přihlédnuto ke zdravotnímu a osobnímu stavu + rodinným poměrům státního zaměstnance.

Náležitosti vyslání: místo nástupu, cíle a ukončení služební cesty, doba trvání, způsob dopravy a ubytování + fakultativně další podmínky sl. cesty.

Přeložení

§ 47

Služební místo A → služební místo B → Služební místo A

Státní zaměstnanec může být přeložen bez svého souhlasu

- na dobu nezbytně nutnou (předem určená v rozhodnutí)
- max. na 60 dní/kalendářní rok (+ 60 dní se souhlasem st. zaměstnance)
- za účelem zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu, jiném organizačním útvaru služebního úřadu

Přeložení jen se souhlasem – těhotné st. zaměstnankyně, st. zaměstnanci pečující o dítě do 8 let, osamělí st. zaměstnanci pečující o dítě do 15 let, pečující o osobu závislou na jiné na pomoci jiné FO (stupeň závislosti II,III nebo IV)

Přeložení je možné též bez změny služebního místa pouze k výkonu činnosti v jiném služebním úřadu nebo jiném organizačním útvaru služebního úřadu (např. sezónní výkyvy ve výkonu agendy)

Zproštění výkonu služby

§ 48

1. na základě usnesení o zahájení trestního stíhání pro úmyslný TČ nebo pro TČ proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti

- OČTŘ neprodleně o vydání usnesení o zahájení trestního stíhání vyrozumí sl. orgán (§ 48 odst. 2 ZSS)
- povinnost st. zaměstnance oznámit služebnímu orgánu, že je proti němu vedeno trestní stíhání (§ 77 odst. 1 písm. k) ZSS)

2. byl-li státní zaměstnanec vzat do vazby

Přísluší 50% měsíčního platu, nejméně ve výši minimální mzdy, + 10% za každou vyživovanou osobu, nejvýše však 80%.

Pokud státní zaměstnanec nebude pro TČ pravomocně odsouzen, trestní stíhání nebylo podmíněně zastaveno, ani nebylo rozhodnuto o schválení narovnání, zkrácení jeho platu se doplatí.

Zařazení na jiné služební místo § 49

Služební místo A → výběrové řízení → služební místo B

Státní zaměstnanec se zařadí na jiné služební místo na základě výsledku výběrového řízení na obsazení volného služebního místa

Doba trvání služebního poměru

- neurčitá není tím dotčena – zařazení na dobu určitou je možné (dle podmínek výběrového řízení),
- určitá se nezkracuje.

„noví státní zaměstnanci“ – tj. ve služebním poměru na dobu určitou, kteří dosud nevykonali ÚZ (§ 29 odst. 1 ZSS)

- doba trvání služebního poměru na 12 měsíců určená podle § 29 odst. 1 ZSS zůstává zařazením podle § 49 ZSS nedotčena (neprodlužuje se podle § 50 odst. 2 ZSS).
- po úspěšném vykonání úřednické zkoušky se jim změní doba trvání služebního poměru podle § 50 odst. 1 ve spojení s § 42 ZSS. (viz. následující slide)
- zařazení na jiné služební místo nemá vliv na běh zkušební doby dle § 29 odst. 2 ZSS.

„stávající státní zaměstnanci“ - tj. ostatní zaměstnanci ve sl. poměru na dobu určitou či na dobu neurčitou s vykonanou ÚZ

- mají povinnost si doplnit zvláštní část ÚZ z příslušných oborů služby
- nestanoví se jim však zkušební doba.
- nepostupuje se podle § 29 odst. 3 ZSS (zůstává stejný platový tarif)
- nelze z důvodu nevykonání ÚZ z daného oboru služby omezovat dobu trvání jejich služebního poměru nebo dobu zařazení na služební místo

Změna doby trvání služebního poměru § 50

- Po vykonání ÚZ (§ 42 a § 59 odst. 2 ZSS):
 - Mění se doba trvání služebního poměru z doby z určité na neurčitou, resp. na dobu určitou, která byla uvedena v oznámení o vyhlášení výběrového řízení.
 - Změnou není dotčena zkušební doba.
- Na základě zařazení nebo jmenování na služební místo představeného, na kterém má být služba vykonávána na dobu neurčitou / na dobu určitou, která uplyne později, než jeho dosavadní služební poměr na dobu určitou; *neplatí pro případy, kdy „nový státní zaměstnanec“ ještě nevykonal ÚZ (obecnou a zvláštní část) – změna až po ÚZ.*

Jmenování na služební místo představeného § 51 a násl.

- Pouze na základě VŘ, nestanoví-li zákon jinak – např. za určitých podmínek převedením, zařazením, pokud byl mimo výkon služby.
- Rozhodnutím (náležitosti podle § 30 odst. 2 ZSS). *Viz. prezentace, věnovaná problematice výběrových řízení.*
- má-li být na základě výsledku VŘ jmenovaná osoba, která dosud úspěšně nevykonala ÚZ, přijme se tato osoba na dobu určitou s trváním 2 měsíce (§ 59 odst. 1 ZSS), po vykonání ÚZ má nárok na změnu trvání sl. poměru na dobu neurčitou/určitou, uvedenou v oznámení o vyhlášení VŘ. V případě místa s více obory služby lze do 2 měsíců vykonat ÚZ z obecné a jedné zvláštní části = změna doby trvání na dobu 12 měsíců od vzniku služebního poměru (2+10) a po vykonání zbývajících zvláštních částí ÚZ – změna na dobu neurčitou či určitou uvedenou v oznámení. Zkušební doba podle § 29 odst. 2 tím není dotčena.
- *POZN.: pro osoby ve služebním poměru platí obdobná pravidla jako v případě zařazení podle § 49 ZSS (viz „noví státní zaměstnanci“, kteří ještě nevykonali ÚZ nebo „stávající státní zaměstnanci“ s vykonanou ÚZ, kterým z důvodu jmenování chybí pouze ÚZ z některého oboru služby).*

Odvolání ze sl. místa představeného § 60

1. Z moci úřední: Ten, kdo představeného na dané služební místo jmenoval:

- a) došlo ke zrušení služebního místa představeného (změna systemizace),
- b) služební hodnocení obsahuje závěr o tom, že ve službě dosahoval nevyhovujících výsledků,
- c) přestal splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti (trvale či dlouhodobě – § 61 odst. 3 ZSS),
- d) přestal splňovat požadavek spočívající ve způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi, nebo
- e) byl zproštěn výkonu služby z důvodu vazby (nikoli z důvodu trestního stíhání).

2. Na základě písemné žádosti představeného.

Rozhodnutí se vydá tak, aby k odvolání došlo nejpozději do uplynutí doby 60 dnů ode dne podání žádosti.

POZN.: Výkon služby na služebním místě představeného končí také dnem nabytí právní moci rozhodnutí o kárném opatření podle § 89 odst. 2 písm. c) nebo d) – služební orgán o tom nevydává rozhodnutí – jde o právní následek pravomocného rozhodnutí kárné komise.

Převedení na jiné sl. místo § 61

Služební místo A → služební místo B

Státní zaměstnanec se převede na jiné služební místo, nemůže-li vykonávat službu na dosavadním služebním místě

a) ze zdravotních důvodů, (viz. dále)

b) v důsledku odvolání ze služebního místa představeného,

c) v důsledku zrušení jeho služebního místa z důvodu změny systemizace,

d) v důsledku uplynutí doby, na kterou byl státní zaměstnanec zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo představeného na dobu určitou, aniž by současně skončil jeho služební poměr,

e) z důvodu, že přestal splňovat požadavek spočívající ve způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi podle právního předpisu o ochraně utajovaných informací,

f) z důvodu, že přestal splňovat požadavek státního občanství České republiky, nebo

g) z důvodu, že odmítl uzavřít dohodu o zákazu konkurence.

Převedení na jiné sl. místo § 61

Ze zdravotních důvodů se převede státní zaměstnanec na služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná:

a) jestliže pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb nebo rozhodnutí orgánu státní zdravotní správy dlouhodobě (§ 61 odst. 3) způsobilost vykonávat dosavadní službu nebo ji nesmí konat pro služební úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí,

b) koná-li těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu službu, kterou nesmějí být tyto státní zaměstnankyně zaměstnány nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství nebo mateřské poslání,

c) jestliže to je nutné podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovnělékařských služeb nebo rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví v zájmu ochrany zdraví jiných fyzických osob před infekčními nemocemi,

d) jestliže byl uznán nezpůsobilým ke službě v noci, nebo

e) požádá-li o to těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně-matka do konce devátého měsíce po porodu, která vykonává službu v noci.

Převedení na jiné sl. místo § 61

Vhodnost služebního místa

- Výslovně stanoví pouze § 61 odst. 4 ZSS v případě převedení ze zdravotních důvodů – služební místo je vhodné vzhledem ke kvalifikaci a schopnostem státního zaměstnance
- i v případě ostatních důvodů převedení (viz. § 62 odst. 1 ZSS), je nutno respektovat (+ v rozhodnutí odůvodnit) hlediska
 - *požadovaného vzdělání, oborů služby, schopností státního zaměstnance a (totožného) služebního působiště (stejná obec)*
 - *dosavadních zkušeností a kvalifikace státního zaměstnance*
- princip vstřícnosti – předchozí projednání

S převedením státní zaměstnanec nemusí souhlasit. Proti rozhodnutí může podat odvolání, které však nemá odkladný účinek - do služby na místo, na které byl převeden, je povinen státní zaměstnanec nastoupit již ode dne uvedeného v rozhodnutí o převedení.

Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů § 62

Služební místo A → nelze převést/nelze zařadit → mimo výkon služby

Státní zaměstnanec se zařadí mimo výkon služby, nejdéle na 6 měsíců, pokud nemůže být

1. v případech uvedených v § 61 odst. 1 písm. b) až g) nebo § 61 odst. 2 písm. a) **převeden na jiné služební místo, protože žádné vhodné není volné,**
2. v případech uvedených v § 70 odst. 3 **zařazen na volné služební místo,**

Ode dne zařazení mimo výkon služby podle odstavce 1 činí plat státního zaměstnance 80 % měsíčního platu.

Ze zařazení mimo výkonu služby lze zařadit i do jiného služebního úřadu.

Zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené § 63

Služební místo A → MD/RD → mimo výkon služby

1. státní zaměstnankyně, která čerpá mateřskou dovolenou,
2. státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec, čerpají-li rodičovskou dovolenou.

Po dobu zařazení mimo výkon služby nepřísluší
státní zaměstnankyni a státnímu zaměstnanci plat.

Zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci § 64

Služební místo A → zvolení do funkce v OO → mimo výkon služby

Zařazení státního zaměstnance, který byl zvolen do funkce v odborové organizaci, a to po dobu výkonu funkce.

Pouze za předpokladu, že výkon funkce vyžaduje uvolnění státního zaměstnance v rozsahu stanovené služební doby.

Po dobu zařazení mimo výkon služby nepřísluší plat.

Zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby § 65

*Služební místo A → překážky v § 33 odst. 1 ZSS →
mimo výkon služby*

Pokud kdykoli po vzniku služebního poměru nastanou překážky, které mají za následek pozastavení výkonu služby (viz. § 33 odst. 4 písm. a) ZSS).

Po dobu zařazení mimo výkon služby nepřísluší plat.

Zastupování

§ 66

Povinnost na základě příkazu zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě.

- na rozhodování se nevztahují se ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení správního řádu o správním řízení (§ 159 odst. 2 písm. c) ZSS)
- Zastupování nesmí být delší než 180 dní v kalendářním roce (*X to neplatí, pokud s delší dobou státní zaměstnanec souhlasí.*)
- Státní zaměstnanec po dobu zastupování nevykonává v plném rozsahu dosavadní služební úkoly.

Státnímu zaměstnanci

- nepřísluší příplatek za vedení uvedený v příloze č. 2 ZSS.
- při zastupování delším 4 týdnů mu náleží plat, který by mu náležel, pokud by byl zařazen na služebním místě představeného, kterého zastupuje (o tom bude podle § 159 odst. 1 písm. d) ZSS vydáno služebním orgánem rozhodnutí).

Vyslání k výkonu zahraniční služby

§ 67

1. se souhlasem státního zaměstnance a
 2. na předem určenou dobu.
 - služební orgán může výkon zahraniční služby ukončit i před uplynutím určené doby,
 - se souhlasem státního zaměstnance může být doba vyslání prodloužena.
- Lze uzavřít dohodu státního zaměstnance a služební orgánu – náležitosti dle § 67 odst. 2 ZSS.
 - O vyslání rozhoduje státní tajemník MZV (služební orgán).
 - Jedná-li se o státního zaměstnance z jiného rezortu, musí rozhodnutí o vyslání předcházet souhlas dle § 162 odst. 3 ZSS.

Zkrácení služební doby

§ 68

- Na žádost státního zaměstnance

Zkrácení stanovené služební doby podle § 68 ZSS - bez snížení platu (*§ 79 odst. 3 ZPr - zkrácení stanovené týdenní pracovní doby*)

≠

povolení kratší služební doby podle § 116 odst. 2 ZSS - přísluší plat, který odpovídá sjednané kratší služební době (*§ 80 ZPr kratší - pracovní doba*)

Přerušeni výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže § 69

- u státního zaměstnance, který vykonává službu bez přerušeni po dobu alespoň 5 let (*včetně doby předchozího pracovního poměru u služebního úřadu - § 200 odst. 1 ZSS*)
- povolit lze max. na dobu 12 měsíců
- za účelem jeho dalšího vzdělání nebo odborné stáže – státní zaměstnanec chce např. na své náklady studovat jeden rok v zahraničí (*≠ § 109 ZSS - zvýšení vzdělání na náklady služebního úřadu*)

Zařazení k výkonu služby po odpadnutí důvodu změny služebního poměru

§ 70

Zařazení na původní služební místo:

1. Po odpadnutí důvodu změny služebního poměru podle § 47 ZSS (přeložení), § 48 ZSS (zproštění výkonu služby), § 63 ZSS (mimo výkon MD/RD), § 64 ZSS (mimo výkon členství v OO) nebo § 69 ZSS (přerušeni výkonu služby),
2. obdobně to platí po skončení zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. b), c), e), t), u) ZSS.

Na služební místo v těchto případech lze zařadit nebo jmenovat („na zástup“) jiného státního zaměstnance jen na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou trvá změna služebního poměru – v některých případech zástup pracovním poměrem (§ 178 ZSS).

Nelze zařadit na původní místo → jiné volné služební místo:

1. došlo ke zrušení sl. místa (změna systemizace)
2. odpadne jiný důvod změny služebního poměru, pro který st. zaměstnanec nemohl vykonávat službu (např. se objeví jiné vhodné volné sl. místo pro zaměstnance zařazeného mimo výkon služby)

Přednostně se zařazují státní zaměstnanci z příslušného oboru služby. Zařazení na služební místo v nižší platové třídě jen se souhlasem státního zaměstnance.

Děkuji za pozornost.